

Obsah

Úvod	15
1. Humanismus	17
1.1 Humánní a sociální pomoc	20
1.2 Jan Amos Komenský	21
1.3 Carl Ransom Rogers	25
1.4 Pramen humanitárních činností	27
1.5 Mistr Jan Hus	28
1.6 Humanismus a křesťanství v rodině Masarykových	30
1.6.1 Charlotte Garrigue Masaryková	30
1.6.2 Tomáš Garrigue Masaryk	31
1.6.3 Alice Garrigue Masaryková	32
2. Péče o duši	37
2.1 Vnímání duše pomocí fyzického těla	38
2.1.1 Podstata péče o duši	40
2.1.2 Poznávání na cestě životem	41
2.2 Spirituální Evropa s fenoménem temporality	42
2.3 Náš vlastní čas, životní krize, lidské strasti a pomíjivost	44
2.3.1 Náš vlastní čas	44
2.3.2 Životní krize	44
2.3.3 Lidské strasti a pomíjivost	45
3. Vývoj etiky	47
3.1 Předzачátek etiky a propojenost s filozofií	47
3.2 Individuální etika a sociální problémy	49
3.3 Kritéria lidského dobra	50
3.4 Kritéria lidského zla	51
3.4.1 Vnucování jiných rolí druhým osobám	53
4. K diskurzu o domácím a sexuálním násilí	55
4.1 Dítě jako svědek násilí	59
4.2 Násilí: příčiny, vlivy, poruchy a jiné spouštěče	60
4.2.1 Nehumánní a společensky nežádoucí jev	63

4.3	Trvající nízká trestnost u generalizované agrese	63
4.3.1	Naučená bezmocnost jako závažný následek pro oběti násilí	66
4.4	Sexuální násilí	68
4.4.1	Syndrom CAN a syndrom CSA	68
4.4.2	Dva příběhy, které nebyly řešeny včas	72
4.4.3	Základní body k sexuálnímu násilí páchanému na dětech	76
4.4.4	Důsledky vysoké zranitelnosti všech obětí sexuálního násilí	77
4.4.5	Sexuální kriminalita	78
4.4.6	Sexuální zneužívání a násilí v církvích	79
4.4.7	Důležitost kooperace	80
4.4.8	Kooperace se ŠSP spadající do gesce MŠMT	80
4.5	Zlo a násilí jako závažné celospolečenské jevy	81
4.6	Možná podstata zla u násilí páchaného migranty	83
4.7	Aspekty migrace	85
4.8	K lidské jinakosti	88
4.9	Negativní vzory pro naši identitu	89
5.	Několik zásad k pomoci obětem násilných činů	93
5.1	Franklova existenciálně laděná teorie	96
5.2	Carl Gustav Jung	98
6.	Pomoc i jedinému dítěti se násobně vrací	101
6.1	Další atributy školy	102
6.1.1	Šikana ve školách	103
6.1.2	Možnosti řešení šikany	107
6.1.3	Koho se šikana nejčastěji týká	107
6.1.4	Typické znaky pachatelů šikany	108
6.1.5	Kyberšikana	108
6.2	Kapitola o systémech	110
6.2.1	Vznik systémů, jejich dělení a důležitost prvků	111
6.2.2	Negativní prvky sociálních systémů	112
6.2.3	Jaký je škola ekosystém?	113
6.2.4	Vazba ekologie se sociální prací a ŠSP	113
6.2.5	Ekosystémová perspektiva ŠSP v rezortu školství	114
6.2.6	Další ekologické modely	115
6.2.7	Co nelze ustanovit jen systémově	116
6.2.8	Jak porozumět systémům v souvislosti se školákem	117

6.3 Určování hranic dětem a jejich dodržování	118
6.3.1 Děti se syndromem zavržení rodiče	120
6.3.2 Nikdo nedohlédne, kde nemá znalosti	122
6.3.3 Společnost se kvalitou dětství zabývala pozdě	122
6.3.4 Naše prvenství u nezletilých	123
6.3.5 Hlediska sociálních kontextů	124
6.3.6 Hlediska situačních kontextů	125
6.3.7 Aspekty k citovým deprivacím dětí	128
6.4 Možnosti pro šťastnější dětství	132
6.5 Inkluze v kontextu se speciální pedagogikou	134
6.5.1 Komparativní speciální pedagogika	135
6.5.2 Komprehenzivní rehabilitace	136
6.5.3 Česká negativa inkluze	137
6.5.4 Klady, rozpory a zápory inkluze	138
6.6 K syndromu ADHD jako další příčině páchaní násilí	140
6.6.1 Důvody pro uvedený výzkum	141
6.6.2 Srovnávání nesocializované poruchy a poruchy opozičního vzdoru	144
6.6.3 Hyperkinetický syndrom	146
6.6.4 Možnost přetrvávání negativních rysů z řady poruch do dospělosti	147
7. Speciální pedagogika	151
7.1 Speciální pedagogika v praxi	151
7.1.1 Somatopedie	151
7.1.2 Tyflopédie (oftalmopedie)	155
7.1.3 Surdopedie	159
7.1.4 Logopedie	161
7.1.5 Psychopedie	164
7.1.6 Etopedie	168
7.1.7 Speciální pedagogika osob s dílčími deficity	171
7.1.8 Speciální pedagogika osob s kombinovaným postižením (s více vadami)	175
7.1.9 Speciální pedagogika osob se sociálním znevýhodněním a osob z kulturně odlišného prostředí	176
7.1.10 Speciální pedagogika zaměřená na mimořádně nadané jedince	178

7.2	Speciální pedagogika a intervence ve školním prostředí	179
7.3	Pomoc pedagoga při řešení problémů dětí, prevence	183
7.4	Zásady individuálního poradenství pro pedagogy	184
8.	Sociální pedagogika	187
8.1	Sociální pedagogika versus školská sociální práce	187
8.2	Možnost využití sociálních pedagogů	188
8.2.1	Společné znaky ŠSP se sociální pedagogikou	189
9.	Školská sociální práce	191
9.1	Historie a vznik profese ŠSP	191
9.1.1	Současné modely školské sociální práce	192
9.1.2	Z čeho ŠSP vychází	194
9.1.3	Náplň znalostí pro výkon ŠSP	196
9.2	Základy z mezinárodních standardů školské sociální práce	200
9.3	Výtah z konkrétních standardů ŠSP	202
9.3.1	Potenciál ŠSP k součinnosti s dalším rozšířením	205
9.3.2	Dobrý vzor z Finska a z jiných států	206
9.3.3	Nejbližší sousedé a jiné země, kde je ŠSP zavedena	207
9.3.4	Celorepublikový výzkum ke školské sociální práci z roku 2018	208
9.3.5	Procentuální hodnoty výzkumu k ŠSP z roku 2018	209
9.3.6	Potřebnost sociální práce ve školách	209
9.3.7	Obecná sumarizace k současným nežádoucím jevům a problémům	210
9.3.8	Účinky ŠSP k lepšímu vzdělávání a kladnému rozvoji žáků/studentů	212
	Závěr	215
	Literatura ke kapitolám Evy Hurychové	217
	Literatura ke kapitole 7 Blanky Ptáčkové	229
	Rejstřík	231